

II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS KOLLÉGIUM ÉS SZAKKOLLÉGIUM
2022/2023. tanév II. félév
nappali és levelező tagozat
alap-, mester-, és osztatlan képzés
intézményi szabadon választható tantárgycsoport

Tantárgy neve: Tengerbiológia TENBIOB18eo (SEK-00 kurzus)				
Kredit: 1	Félévek száma: II.	Heti óraszám: 1	Óratípus: Előadás Szeminárium ☐ Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy
<p>A szakkollégiumi kurzusok célja, hogy a különböző szakokon tanulmányokat folytató szakkollégisták rendelkezzenek egy közös gondolkozási alappal, amely megalapozza keresztény értékrendjüket és felkészíti őket a közéletre, illetve segíti őket, hogy jobban kommunikáljanak egymással és másokkal. A kötelező kurzusok megalapozzák a Szakkollégium által kínált keresztény társadalmi alternatívát. A választható kurzusok meghirdetésekor is arra törekszünk, hogy az interdiszciplináris témák kerüljenek kiírásra, mivel a szakkollégisták különböző karokon és szakokon folytatnak tanulmányokat.</p> <p>Tantárgy célja: A tengerek és óceánok, mint a Földünk legnagyobb kiterjedésű életközösségei (ökoszisztémái) meghatározó szereppel rendelkeznek az egész bioszféra anyag és energiaforgalma szempontjából. A tengerek életközösségeinek megismerése hozzájárul ahhoz, hogy megértsük az életközösségek működésének általános törvényszerűségeit. A földi élet szempontjából mindmáig óriási jelentősége van az óceánok fotoszintetizáló szervezetei által megtermelt szervesanyagnak és oxigénnek. Ennek változásai meghatározzák a szárazföldi életközösségek jövőjét is. Az ember bioszférát károsító tevékenységei olyan globális változásokat eredményeznek a tengerek életében, aminek következményei beláthatatlanok A tengerbiológia alapismereteknek mindenki gyakorlati hasznát veheti a saját utazásai során is.</p> <p>Kontakt óraszám: heti 1,5 óra</p> <p>Tananyag, fő témakörök</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az óceánok és tengerek biómjai. A tengeri élőlények elterjedésére ható legfontosabb környezeti tényezők I. A tengerek fényviszonyai. Hőmérséklet, hőmérsékleti övezetesség, áramlások, növényi tápanyagok. Tengerjárás, szalinitás. 2. Tengerökológiai alapfogalmak. (benthosz, nekton, plankton, biotekton, a tengeri életközösségek funkcionális szereposztása, legjellemzőbb interspecifikus kölcsönhatások. 3. Sekélytengerek, a parti öv jellemzői. Növényzet 4. Szivacsok és csalánozók. A korallzátonyok 5. Puhatestűek 6. A tengerek és óceánok ízeltlábúi 7. „Kis” törzsek 8. Tüskésbőrűek 9. Porcoshalak 				

10. Halak. (Adria, Vörös-tenger)

A kurzus részét képezi (három összevont alkalom) egy kihelyezett foglalkozás a bécsi Tengerek Házában (<https://www.haus-des-meeres.at/>), mely egy egynapos tanulmányút során valósul meg. Ennek időpontját a kurzus megkezdése után jelöljük ki.

Számonkérés: Kollokvium, melynek jegye írásbeli munka alapján is megszerezhető. Az írásbeli teljesítés pontos témái és elvárásai a második foglalkozás során kerülnek ismertetésre.

Szakirodalom:

BRÄGER ZS. 2014: Bevezetés a tengerek ökológiájába. Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar. Elektronikus tankönyv

FARKAS J. ÉS NÉMETH SZ. 2019: Az Adriai-tenger élővilága. Bevezetés a tengerbiológiába. Magyar Tengerbiológiai Társaság

FARKAS J., NÉMETH SZ., ÉS TÓTH Z. 2013: Tengerbiológiai terepgyakorlatok. Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Elektronikus jegyzet.

<https://ttk.elte.hu/dstore/document/898/book.pdf>

RIEDL R. 1983: Fauna und flora der Adria. Ein systematischer Meeresführer für Biologen und Naturfreunde. Paul Parey, Berlin

TURK, T. 1996: Živalski svet Jadranskega morja, Ljubljana

BERGBAUER M., HUMBERG, B. 2001: Mi él a Földközi –tengerben? – Holló és Társa

Oktató:

DR. SZINETÁR CSABA (PHD., HABIL.) FŐISKOLAI TANÁR

Órák helye: B008 Tanácsterem

Időpont: keddenként 18.00-19.30